Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2132

28.9.2026

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2026/2132

z dne 24. septembra 2026

o dovoljenju Franciji, da izda dovoljenja za biocidne proizvode, ki vsebuje etilenoksid, za zaščito kulturne dediščine

(notificirano pod dokumentarno številko C(2026) 6660)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov ([1]) ter zlasti člena 55(3) Uredbe,

po posvetovanju s Stalnim odborom za biocidne proizvode,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Etilenoksid v vrsti proizvodov 2 (razkužila in algicidi, ki niso namenjeni neposredni uporabi na ljudeh ali živalih), kot je opredeljena v Prilogi V k Uredbi (EU) št. 528/2012, je bil vključen v delovni program za sistematično preverjanje vseh obstoječih aktivnih snovi, ki jih vsebujejo biocidni proizvodi, iz navedene uredbe, kot je določeno v Prilogi II k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 1062/2014 ([2]). Vloga za odobritev etilenoksida v vrsti proizvodov 2 je bila vložena 1. decembra 2009.

(2) V Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2025/1074 ([3]) je bilo ugotovljeno, da reprezentativni proizvod, vključen v vlogo za odobritev, ne spada na področje uporabe Uredbe (EU) št. 528/2012 in da zato etilenoksida ni primerno odobriti kot aktivno snov za uporabo v biocidnih proizvodih vrste proizvodov 2.

(3) Francija je 21. novembra 2025 v skladu s členom 55(3) Uredbe (EU) št. 528/2012 Komisiji predložila vlogo za odstopanje od člena 19(1), točka (a), navedene uredbe, v kateri je zaprosila, da se ji dovoli, da izda dovoljenja za biocidne proizvode, ki vsebujejo etilenoksid, za zaščito kulturne dediščine, zlasti za zaščito arhivskega gradiva.

(4) Francija je v svoji vlogi pojasnila, da so predmeti kulturne dediščine, natančneje arhivi, še posebej izpostavljeni biološkim in okoljskim tveganjem. Med njimi je plesen konkretna grožnja, ki lahko povzroči nepopravljivo razgradnjo nosilcev, kot so papir ali drugi organski materiali. Škoda se lahko pojavi v kratkem času in povzroči nepopravljivo izgubo arhivskega gradiva neprecenljive vrednosti. Kljub izvajanju preventivnih tehnik (nadzor temperature in vlažnosti v skladiščih, redno čiščenje, higiena prostorov) lahko nekatere razmere, zlasti po poškodbah, ki nastanejo zaradi vode, povzročijo masovno rast plesni.

([1]) UL L 167, 27.6.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1062/2014 z dne 4. avgusta 2014 o delovnem programu za sistematično preverjanje vseh obstoječih aktivnih snovi, ki jih vsebujejo biocidni proizvodi, iz Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 294, 10.10.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2025/1074 z dne 2. junija 2025 o neodobritvi etilenoksida kot obstoječe aktivne snovi za uporabo v biocidnih proizvodih vrste proizvodov 2 v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Glede na informacije, ki jih je predložila Francija, je etilenoksid trenutno najučinkovitejša in najprimernejša rešitev za tretiranje arhivskega gradiva. Ustrezne alternativne metode za tretiranje tovrstnih materialov ne obstajajo. Po navedbah Francije sta odstranjevanje prahu in čiščenje z etanolom (odstranjevanje prahu s sesalniki s filtrom in ščetkami za odstranjevanje prostih delcev in površinskih spor, čemur sledi lokalizirano nanašanje čistega ali razredčenega etanola) učinkovita pri površinski kontaminaciji, ne pa tudi pri notranji kontaminaciji, poleg tega lahko spremenita nekatera črnila in pigmente, zahtevata dolgo in občutljivo obdelavo ter zato nista primerna za zdravljenje obsežnih glivičnih okužb. Sevanje gama je zelo draga tehnika, ki jo je težko ponoviti in za katero je potrebna posebna oprema, ki je v Franciji na voljo le na eni lokaciji, kamor bi bilo treba prevažati material, ki bi ga bilo treba obdelati. Poleg tega se je po navedbah Francije izkazalo, da je sevanje gama nezdružljivo z določenim materialom, zlasti s prozornim in prosojnim materialom, ter da povzroča znatno razgradnjo celuloze, s čimer se zelo zmanjšata stabilnost in trajnost dokumentov. Z nizkotemperaturnimi tehnikami se lahko zaustavi rast plesni, vendar niso učinkovite proti sporam.

(6) Kot je navedla Francija v vlogi, se proizvodi, ki vsebujejo etilenoksid, uporabljajo za zaplinjevanje s strani usposobljenih strokovnjakov. Zaradi njegovih nevarnih lastnosti (zelo strupeno pri zaužitju in vdihavanju, jedko za kožo in oči, lahko povzroči draženje dihalnih poti ter ima dolgoročno mutagene, rakotvorne in reprotoksične učinke) je treba pri njegovi uporabi slediti zelo strogemu in nadzorovanemu postopku, ki vključuje: temeljito predhodno oceno okužb, v kateri se opredeli biološka narava kontaminacije in določi združljivost materialov s postopkom tretiranja; vzpostavitev nepredušnega zaprtega prostora; nadzorovana difuzija plina v skladu s standardiziranimi parametri (homogena in učinkovita koncentracija ob hkratnem omejevanju tveganja razgradnje občutljivih nosilcev, kot so papir, usnje in tekstil); strogo omejena faza izpostavljenosti, ki se izvaja v hermetično zaprtem prostoru brez prisotnosti človeka; dolgotrajno končno zračenje in desorpcija po tretiranju, ki zagotavljata popolno odstranitev plinastih ostankov in ponovno vzpostavitev zdravega okolja pred ravnanjem. Zrak, napolnjen z etilenoksidom, se odvaja v sistem za obdelavo, kjer se plin uniči ali nevtralizira. Po navedbah Francije ta postopek zagotavlja učinkovito tretiranje, hkrati pa močno omejuje tveganja tako za usposobljene strokovnjake, ki uporabljajo proizvode, kot tudi za tretirane predmete.

(7) Iz informacij in utemeljitev v vlogi, ki jo je predložila Francija, je razvidno, da je uporaba etilenoksida bistvena za zaščito artefaktov kulturne dediščine in da v Franciji trenutno ni na voljo ustreznih alternativ za tretiranje arhivskega gradiva. Alternativne tehnike, ki so trenutno na voljo, bodisi niso dovolj učinkovite bodisi lahko povzročijo škodo na tretiranih materialih.

(8) Na podlagi informacij in utemeljitev, ki jih je predložila Francija, je primerno sklepati, da je etilenoksid bistvenega pomena za varstvo kulturne dediščine in da v Franciji ni na voljo ustreznih alternativ. Franciji bi bilo zato treba dovoliti, da izda dovoljenja za biocidne proizvode, ki vsebujejo etilenoksid, za zaščito kulturne dediščine, zlasti za zaščito arhivskega gradiva –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Francija lahko do 31. julija 2031 izda dovoljenja za biocidne proizvode, ki vsebujejo etilenoksid, za zaščito kulturne dediščine, zlasti za zaščito arhivskega gradiva.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Francosko republiko.

V Bruslju, 24. septembra 2026

Za Komisijo
Olivér VÁRHELYI
član Komisije